

MOKINIŲ MAITINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių maitinimo organizavimo Joniškio r. Žagarės gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – gimnazija) nustato mokinių maitinimo, vykdomo gimnazijoje, organizavimo tvarką ir reikalavimus.
2. Mokinių maitinimas gimnazijoje organizuojamas vadovaujantis teisės aktais, reglamentuojančiais maitinimo organizavimą, maisto gaminimą, patalpų ir įrangos priežiūrą, higienos normas, sveikatos ir saugos reikalavimus.
3. Už mokinių maitinimo organizavimą atsakingas gimnazijos direktorius.
4. Tvarkos aprašas taikomas organizuojant ir siekiant užtikrinti sveikatai palankaus mokinių maitinimo paslaugas gimnazijoje.

II SKYRIUS SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAI

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:
 - 4.1. **Pietūs** – gimnazijoje organizuojamas pagrindinis maitinimas. Gali būti laisvai pasirenkami pietūs, nemokami socialiai remtinų mokinių pietūs.
 - 4.2. **Šiltas maistas** – tai maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki jo patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68 °C temperatūroje.
 - 4.3. **Valgiaraštis** – tai patiekiamų vienos dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.
 - 4.4. **Tausojantis patiekalas** – maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, keptas įvyniojus popieriuje ar folijoje. Tausojantiems patiekalams nepriskiriami tarkuotų bulvių patiekalai.

III SKYRIUS MOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMO

5. Mokinių maitinimas organizuojamas gimnazijos valgykloje, sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui valgyti prie stalo, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų.
6. Gimnazijoje kasdien (mokslo dienomis) organizuojami pietūs, kurių metu sudaromos sąlygos visiems mokiniams pavalgyti šilto maisto. Pietūs organizuojami per ilgąsias pertraukas.
7. Nustatant maisto kainas vadovujamasi Joniškio rajono tarybos 2008 m. liepos 10 d. sprendimu Nr. T-126 „Dėl Joniškio rajono savivaldybės švietimo įstaigų mokamų paslaugų įkainių patvirtinimo“. Nemokamam mokinių maitinimui antkainis netaikomas, o mokytojams ir gimnazijos svečiams nustatytas 50 proc. antkainis.
8. Už suteiktą maitinimo paslaugą atsiskaitoma grynaisiais pinigais.
9. Atsiskaitymams grynaisiais pinigais gimnazijoje įrengtas kasos aparatas. Kasos aparatas įdiegiamas ir naudojamas vadovaujantis Kasos aparatų diegimo ir naudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283.
10. Grynieji pinigai už suteiktas mokamo maitinimo paslaugas priimami ir jų apskaita tvarkoma vadovaujantis Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 179.
11. Gimnazijos valgyklos dokumentacija tvarkoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos 2003 m. gruodžio 29 d. raštu Nr. 10-5735 bei Lietuvos Respublikos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2003 m. gruodžio 23 d. raštu Nr. B6-(1.9)-2200 pripažintomis Geros higienos praktikos taisyklėmis viešojo maitinimo įmonėms.

12. Mokamo maitinimo lėšas surenka gimnazijos valgyklos vyr. virėjas pagal mokamo maitinimo kainoraščius, sudaro apyskaitą, nurodo sumos įnašą į kasą, vyriausioji buhalterė ar buhalterė išrašo pajamų orderį ir vyr. virėjas pinigus įneša į gimnazijos kasą. Vyr. virėjas rengia prekinę apyskaitą ir perduoda vyr. buhalteriai arba buhalteriai. Gimnazijos vyr. buhalterė arba buhalterė patikrina prekinę apyskaitą, o gimnazijos direktorius ją patvirtina parašu.

13. Patiekalai pietums tiekiami pagal valgiaraštį.

14. Maitinimas organizuojamas pagal gimnazijos direktoriaus patvirtintus valgiaraščius.

15. Maisto paruošimas ir patiekalų įvairumas atitinka vaikų amžių ir sveikos mitybos rekomendacijas (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“).

16. Maisto produktai ar maisto produktų grupės tiekiamos vaikų maitinimui vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

17. Patiekalai gaminami ir patiekiami vaikams vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ reikalavimais.

18. Gimnazijos valgykloje sudarytos higieniškos sąlygos atsigerti geriamojo vandens.

19. Gimnazijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistė prižiūri maitinimo organizavimo atitiktį Tvarkos apraše nustatytiems reikalavimams. Nustatyti mokinių maitinimo organizavimo trūkumai turi būti pašalinti tą pačią dieną.

20. Valgyklos matomoje vietoje skelbiama:

20.1. kiekvienos dienos valgiaraščiai;

20.2. sveikos mitybos piramidė ar kita sveiką mitybą skatinanti informacija;

20.3. patiekalų sąrašas, sudėtis, svoris, kaina.

21. Kontrolės sistemą vykdo direktoriaus įsakymu sudaryta komisija.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

17. Nemokamas maitinimas, atsižvelgiant į mokinių šeimų pajamas ir kreipimąsi dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, pagal Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. T-89 (2019 m. vasario 14 d. sprendimo Nr. T-35 redakcija) „Dėl mokinių nemokamo maitinimo Joniškio rajono mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

18. Už nemokamo maitinimo organizavimą atsakingas socialinis pedagogas, kuris:

18.1. vykdo nemokamo mokinių maitinimo apskaitos kontrolę, šalina pasitaikančius piktnaudžiavimo atvejus;

18.2. socialinis pedagogas, gavęs sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, elektroninėje sistemoje pažymi, kad mokinys gauna nemokamą maitinimą;

18.3. socialinis pedagogas mėnesio paskutinę dieną pildo mokinių nemokamo maitinimo žurnalą SPIS programoje ataskaitą;

18.4. kiekvieno mėnesio pabaigoje derina su valgyklos vyriausiuoju virėju lėšų, skirtų mokinių nemokamam maitinimui, panaudojimą.

18.5. iki nurodytos datos kiekvieną mėnesį Joniškio rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyriui pateikia informaciją apie praėjusį mėnesį panaudotas lėšas, skirtas mokinių nemokamam maitinimui, ir nemokamą maitinimą gavusius mokinius (ataskaitą iš SPIS programos, mokinių, gaunančių nemokamus pietūs sąrašą).

18.6. nemokamo maitinimo gimnazijoje organizavimą ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu:

18.6.1. informuoja mokinio, kuriam paskirtas nemokamas maitinimas gimnazijoje, tėvus

(globėjus, rūpintojus) apie maitinimo organizavimo sąlygas ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu (pvz., galimybę gauti maisto daavinį). Nemokamas maitinimas gimnazijoje skiriamas ne tik nepasiturinčių šeimų vaikams, bet ir visiems pirmokams, neatsižvelgiant į šeimos pajamas, todėl išsiaiškinama, ar visos šeimos pageidauja gauti maisto daavinį (jei ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu maitinimas organizuojamas išduodant maisto daavinius). Ar nemokamą maitinimą gaunantis mokinys ar jo šeimos nariai turės galimybę atvykti į gimnaziją jų atsiimti;

18.6.2. mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams) patvirtinus, kad pageidauja gauti maisto daavinį (jei ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu maitinimas organizuojamas išduodant maisto daavinius), sudaro mokinių, gausiančių maisto daavinius, sąrašus, papildomai informuoja, ar šeima pageidauja gauti maisto produktus ir ar turi galimybę atsiimti maisto daavinį gimnazijoje;

18.6.3. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie maisto daavinių išdavimą (jei ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu maitinimas organizuojamas išduodant maisto daavinius) pranešimu elektroniniame dienyne ir (ar) telefonu ar kitu būdu. Jeigu šeima neturi galimybės atsiimti maisto daavinio gimnazijoje, suderina maisto daavinių pristatymo į mokinio namus ar kitą vietą laiką. Koordinuoja informacijos dėl maisto daavinių išdavimo skelbimą gimnazijos interneto svetainėje;

18.6.4. periodiškai (pasirinktinai kasdien, kas savaitę) kartu su paskirtais asmenimis (pvz., socialiniais darbuotojais, savanoriais ar kt.) išduoda maisto daavinius ar koordinuoja maisto daavinių išdavimą mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) ar pilnamečiams mokiniams. Jeigu šeima neturi galimybės atsiimti maisto daavinį gimnazijoje, suderinę laiką su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), organizuoja maisto daavinio pristatymą į namus ar kitą iš anksto suderintą vietą gimnazijos autobusu.

19. Nemokami pietūs, turinčiam teisę gauti nemokamą maitinimą mokiniui neatvykus į gimnaziją dėl ligos ar kitos priežasties, gali būti atiduodami broliui, seseriai, tėvams (globėjams, rūpintojams) ar kitiems šeimos nariams pristatyti į namus maitinimą gaunančiam mokiniui, kuriam skirtas mokymas namie.

V SKYRIUS MAITINIMO VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

22. Vaikų maitinimo valgiaraščiai sudaromi atsižvelgiant į rekomenduojamas paros energijos ir maistinių medžiagų normas vaikams.

23. Pagal gydytojų raštiškus nurodymus gimnazijoje vienas iš karštų patiekalų – tausojantis virškinimo sistemą (valgiaraštyje pažymint „tausojantis“).

24. Valgiaraščiuose prie kiekvieno patiekalo nurodyta maistinė ir energetinė vertė (kcal), kiekis (g), nurodyti naudojami maisto produktai ir gamybos būdas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-394 redakcija) patvirtinto tvarkos aprašą.

25. Valgiaraštis sudaromas 15 dienų, vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakyme Nr. V-964 „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. balandžio 10 d. įsakymo Nr. V-394 redakcija) valgiaraščių sudarymo reikalavimais.

VI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

26. Gimnazijos direktorius atsakingas už mokinių maitinimo organizavimą, priežiūrą ir šio Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą, valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų, skiriamų mokinių nemokamam maitinimui ir įstatymų nustatyta tvarka gautų kitų lėšų tikslinį panaudojimą.

27. Už tinkamai paruošto maisto kokybę, teikiamų maisto produktų ir patiekalų atitikimą patvirtintiems valgiaraščiams ir higienos normoms atsako vyriausiasis virėjas.

28. Už nemokamo maitinimo organizavimą ir nemokamo maitinimo ataskaitų rengimą atsakingas gimnazijos socialinis pedagogas.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Mokinių nemokamam maitinimui skirtų lėšų panaudojimo kontrolę vykdo Valstybės kontrolės institucijos ir rajono savivaldybės Kontrolės ir audito tarnyba.

30. Joniškio rajono savivaldybės Žagarės gimnazijos direktoriaus įgaliotas asmuo kontroliuoja, ar sutartyse su tiekėjais numatytos maisto produktų kainos atitinka nurodytas mokėjimo dokumentuose, ar tinkama produktų kokybė.

31. Komisija, sudaryta įstaigos vadovo įsakymu, kontroliuoja mokinių ir gimnazijos darbuotojų maitinimo kokybę.
